

Рівненський державний гуманітарний університет
Психолого-природничий факультет
Кафедра природничих наук з методиками навчання
Силабус

Назва дисципліни	«Основи наукових досліджень в природознавстві»
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити, 90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач	Мельник Віра Йосипівна
Профайл викладача на сайті кафедри, в соцмережі	https://pnmn.rshu.edu.ua/professor/melnik-vira-yosipivna
Е-mail викладача:	vugmel@gmail.com
Посилання на освітній контент дисципліни в CMS Moodle, або на іншому ресурсі	https://pnmn.rshu.edu.ua
Мова викладання	українська
Консультації	Очні консультації проводяться кожен перший і третій середина місяця в 15 ³⁰ , або за бажанням здобувача вищої освіти на кафедрі природничих наук з методиками навчання. Он-лайн консультації по Viber, Google Meet та e-mail (vugmel@gmail.com)

ЦІЛІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень в природознавстві» є формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про науку як систему знань, оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками щодо проведення наукових досліджень, обробки, аналізу та оформлення отриманих результатів.

Основними **завданнями** вивчення курсу «Основи наукових досліджень в природознавстві» є:

- формування у здобувачів вищої освіти прагнення до інтелектуальної творчої діяльності, спрямованої на здобуття й використання нових знань.
- набуття знань про особливості організації та проведення наукової та науково-дослідницької роботи;
- навчання практичним навичкам роботи з науковою літературою;
- оволодіння засобами пошуку та формування ідей щодо наукової діяльності;
- отримання уявлення про організацію та діяльність сучасних наукових закладів;

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування наступних компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Здатність до пошуку інформації з різних джерел, її аналізу та критичного оцінювання.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Готовність працювати автономно та в команді, керувати групою, проявляти ініціативу і творчий підхід.

Спеціальні (фахові) компетенції (СК):

СК1. Здатність оперувати сучасною термінологією, науковими законами, концепціями, вченням і теоріями природничих наук з метою формування наукового світогляду.

СК4. Здатність застосовувати сучасні наукові методи досліджень та інтерпретувати їх результати в навчальний процес.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН2. Знає термінологію та сучасну номенклатуру природничих наук. Розуміє основні закони, концепції, фундаментальні природничі теорії та загальну структуру природничих наук.

ПРН3. Володіє державною мовою та іноземною на рівні, необхідному для роботи з науково-методичною літературою.

ПРН14. Вміє вчитися впродовж життя, самоудосконалювати здобуті під час навчання фахові компетентності.

ПРН19. Самостійно освоює доступні інформаційні джерела в царині сучасних наукових досягнень у сфері освіти, природничих наук, біології, фізики, хімії.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Ефективність засвоєння матеріалу дисципліни «Основи наукових досліджень в природознавстві» значно підвищиться, якщо здобувач вищої

освіти попередньо опанував матеріали природничих наук: ботаніка, зоологія, основи екології.

В навчальній діяльності факультету використовуються як внутрішня, так і зовнішня мотивація здобувачів вищої освіти, а саме: різні методи заохочення, стимулювання, які визначають спрямованість, інтенсивність навчання і сприяють проявам творчих здібностей та креативності здобувачів вищої освіти, розуміння значення навчання для майбутнього життя, бажання заслужити авторитет серед товаришів і викладачів.

Спільна (групова) діяльність полягає у виконанні здобувачами вищої освіти командних проєктів, роботі у малих групах під час дискусій та їх взаємоконтролі..

Самостійна робота здобувачів вищої освіти сприяє більш успішному засвоєнню навчального матеріалу, формуванню нових понять, більш високому рівню засвоєння знань.

ПЕРЕЛІК ТЕМ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ І ПРИНЦИПИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 1. Наука та наукова діяльність

Наука як система знань. Форми знання. Поняття науки і функції науки: пізнавальна, розвиваюча, практично орієнтована. Історичні етапи виникнення науки. Тенденції розвитку сучасної науки. Класифікація наук. Відмінні риси науки. Основні завдання та мета наукової діяльності. Значення науки для розвитку суспільства. Етичні норми та імперативи вченого. Розвиток природничої науки на сучасному етапі.

Тема 2. Організація науки в Україні

Становлення науки. Організація наукової діяльності в Україні та в вищих навчальних закладах. Наукові школи в Україні. Національна академія наук – вищий науковий орган держави. Галузеві академії. Громадські наукові організації. Суб'єкти наукової діяльності. Основні заходи подальшого розвитку

науково-дослідної діяльності. Аспірантура, докторантура як основна форма підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів в Україні. Ефективність науки.

Тема 3. Змістовний аспект науки

Основні визначення та поняття у науковому дослідженні. Структурні складові науки. Критерії і норми науковості. Принципи фальсифікації і верифікації. Наукова теорія, логічна структура. Класифікація та складові наукових теорій. Розвиток та логічний аспект наукового пізнання. Закони науки. Зміст наукових досліджень в природознавстві. Гносеологічні передумови пізнання природничих наук.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ПРИРОДОЗНАВСТВІ

Тема 4. Методи наукового пізнання в природознавстві

Поняття про метод та рівні наукового дослідження. Загальні вимоги до методів дослідження. Класифікація методів пізнання: загальнофілософські та загальнонаукові. Характеристика. Основні методи наукового природознавства. Специфіка емпіричного пізнання і його методи. Специфіка теоретичного знання і його методи. Структура і функції наукової теорії. Специфічні методи дослідження в природничій науці.

Тема 5. Організація наукових досліджень

Наукове дослідження, ознаки та характеристики. Основні види наукових досліджень. Вимоги до наукових досліджень. Наукове мислення в організації та плануванні природничих досліджень. Проблемні ситуації в межах наукового дослідження. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення. Наукова проблема: визначення проблемної ситуації, постановка проблеми, класифікація проблем. Загальна характеристика й визначення наукової теми дослідження. Формулювання мети дослідження. Попередній аналіз актуальності проблеми. Вибір методу та організації дослідження. Поняття об'єкта та предмета наукового дослідження.

Тема 6. Зміст та складові науково -дослідного процесу

Структура науково-дослідної роботи. Вибір проблеми та вимоги до теми дослідження. Формулювання актуальності дослідження. Визначення об'єкта та предмета дослідження. Визначення мети та завдань дослідження. Основні методи та методики наукового дослідження. Основні вимоги до виконання та оформлення результатів науково-дослідної роботи. Аналіз та оформлення досліджень. Впровадження та оцінка ефективності наукових досліджень. +++

Тема 7. Види і форми науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти

Навчальна і науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти. Наукова робота здобувачів вищої освіти в навчальному процесі. Реферат. Елементи науковості при виконанні практичних і лабораторних робіт. Індивідуальна науково-дослідна робота. Курсові і кваліфікаційні роботи. Наукові семінари. Наукові публікації. Наукова робота здобувачів вищої освіти поза навчальним часом. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Участь в виконанні досліджень наукової теми кафедри. Робота у наукових гуртках і проблемних групах. Підготовка наукових доповідей. Участь в олімпіадах, конкурсах наукових робіт. Форми впровадження результатів наукового дослідження. Мотивація наукової діяльності.

Тема 8. Навчальні роботи здобувачів вищої освіти

Навчальні роботи за природничим напрямом. Положення «Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах». Реферат як форма навчальної й науково-дослідної роботи. Індивідуальна науково-дослідна робота (ІНДЗ). Курсова робота, вимоги до виконання, оформлення. Процедура захисту курсової роботи, оцінювання. Кваліфікаційна робота за освітнім ступенем «бакалавр». Вимоги до змісту, обсягу та оформлення роботи. Структурні елементи кваліфікаційної роботи. Рукопис дослідження, особливості підготовки. Рецензування та процедура захисту.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 9. Інформаційне забезпечення наукових досліджень

Поняття про наукову інформацію, її роль і значення у здійсненні наукових досліджень.. «Старіння» інформації». Зв'язок дослідницької та інформаційної діяльності. Носії наукової інформації. Види джерел інформації. Процес збору та аналізу наукової інформації. Отримання і аналіз первинної інформації. Вторинна інформація. Пошук вторинної документальної інформації з теми дослідження. Етапи роботи з науковою літературою в процесі наукового дослідження. Робота з даними офіційної державної статистики. Правила наведення цитат і бібліографічних посилань у наукових та навчальних роботах. Оформлення бібліографічного опису літератури та списку використаних джерел в процесі наукового дослідження.

Тема 10. Академічна доброчесність

Поняття академічної доброчесності, види відповідальності при її недотриманні. Основні види порушень академічної доброчесності. Академічний плагіат. Помилки цитування. Самоплагіат. Фабрикація. Фальсифікація. Обман. Інтелектуальна власність, її форми: винахід, відкриття, особливості оформлення та використання документів інтелектуальної власності. Правова сутність інтелектуальної власності, захист авторських прав. Законодавство України щодо інтелектуальної власності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Основна:

1. Адаменко М.І., Бейлін М.В. Основи наукових досліджень. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 188 с.
2. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ : ВД «Професіонал». 2007. 240 с.
3. Кравчук, Н. Я. Основи наукових досліджень. Навч.-метод. посіб. Тернопіль: Економічна думка, 2006. 240 с.

4. Основи наукових досліджень : навч. посібник. Марцин В. С., Міценко Н. Г., Даниленко О. А. та ін. Львів : Ромус-Поліграф, 2002. 128 с.
5. Основи наукових досліджень. Навч. посібник. Я. Я. Чорненький та ін. Київ: ВД «Професіонал», 2006. 208 с.
6. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навч. посібник . К.: 2003. 116 с.
7. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 254 с.
8. Соловійов С.М. Основи наукових досліджень: Навч.посіб. К. : ЦУЛ,2007.176с.
9. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Посіб. Академвидав, 2004.208 с.
10. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2003. 240 с.

Додаткова:

1. Білуха М. Т. Основи наукових досліджень: [Підручник для студ. екон. спец. вищ. навч. закладів]. К.: Вищ. шк., 1997. 271 с.
2. Бесов Л. М. Історія науки і техніки. Київ : Корона, 2001. 51с.
3. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посібник. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
4. Грищенко У.М., Грищенко О.А., Борисенко В.А. Основи наукових досліджень: навч. посібник. К., 2001. 346 с.
5. Гуменна О.А. Основи наукових досліджень. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2007. 99 с.
6. Дипломні роботи з дисциплін природознавства. Методичний посібник для студентів. Херсон : Вид-во ХДУ, 2003. 52 с.
7. Клименюк О.В. Технологія наукового дослідження: підручник. К. Ніжин: ТОВ Видавництво «Аспект-Поліграф», 2006. 308 с.
8. Ковшун Н.Е., Ляхович О.О. Основи наукових досліджень: конспект лекцій. Рівне: НУВГП, 2019. 90 с.

9. Колесников О.В. Основи наукових досліджень. К.: Центр учбової літератури, 2011. 141 с.
 10. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень: навч. посібник. 2-ге вид., стереотип. К.: Алерта, 2017. 622 с.
 11. Пілюшенко В. Л., Шкрабак І. В., Славенко Е. І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення : навч. посібник.– Київ : Лібра, 2004. 344 с.
 12. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Підручник. К. : Знання. Прес, 2004. 307 с.
1. <https://academicplagiarism.com/> - Academic Plagiarism.
 2. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12> - Закон України «Про авторське право і суміжні права».
 3. http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1977-12_15 - Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність».
 4. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> - Закон України «Про вищу освіту».
 5. http://nmc.at.ua/load/normativno_pravove_zabezpechennjamet.odichnoji_roboti/instrukciji_rekomendroboti/6-1-0-41 - Методичні рекомендації щодо написання науково-дослідницької роботи.
 6. <http://www.library.ukma.edu.ua/?id=214> - Як правильно оформити список літератури до наукової роботи.
 7. http://pidruchniki.com/1444072861412/pedagogika/analiz_literaturnih_dzherel_dokumentiv - Аналіз літературних джерел і документів.

ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Для організації освітнього процесу необхідне інформаційне, технічне та програмне забезпечення. Інформаційне забезпечення становлять бібліотечні фонди РДГУ, можливість роботи у мережі Інтернет (комп'ютерні класи), робота власного сайту та мобільні пристрої для оперативної комунікації. У міжсесійний

період здобувачу вищої освіти необхідна наявність комп'ютерної техніки та оргтехніки для виконання завдань самостійної роботи.

Прикладне програмне забезпечення:

- текстовий редактор MS Word для створення документів;
- Microsoft EXCEL для табличної обробки та аналізу даних;
- програма для створення презентацій (Microsoft Power Point).

ВИДИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ОЦІНЮВАННЯ

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК 2	Здатність до пошуку інформації з різних джерел, її аналізу та критичного оцінювання	ПРН2	Знає термінологію та сучасну номенклатуру природничих наук. Розуміє основні закони, концепції, фундаментальні природничі теорії та загальну структуру природничих наук	МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО6, МО7, МО8
		ПРН 3	Володіє державною мовою та іноземною на рівні, необхідному для роботи з науково-методичною літературою.	МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО7, МО8
ЗК3	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	ПРН14	Вміє вчитися впродовж життя, самоудосконалювати здобуті під час навчання фахові компетентності	МН1, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО7, МО8

ЗК6	Готовність працювати автономно та в команді, керувати групою, проявляти ініціативу і творчий підхід	ПРН19	Самостійно освоєє доступні інформаційні джерела в царині сучасних наукових досягнень у сфері освіти, природничих наук, біології, фізики, хімії	МН2, МН3, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО6, МО7, МО8, МО9
ФК1	Здатність оперувати сучасною термінологією, науковими законами, концепціями, вченням і теоріями природничих наук з метою формування наукового світогляду.	ПРН2	Знає термінологію та сучасну номенклатуру природничих наук. Розуміє основні закони, концепції, фундаментальні природничі теорії та загальну структуру природничих наук	МН1, МН2, МН3, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО6, МО7, МО8, МО9
ФК4	Здатність застосувати сучасні наукові методи досліджень та інтерпретувати їх результати в навчальний процес	ПРН3	Володіє державною мовою та іноземною на рівні, необхідному для роботи з науково-методичною літературою.	МН2, МН3, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО6, МО7, МО8

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія тощо);

МН2 – практичний метод (практичні заняття);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, складання реферату);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні тощо);

МН6 – самостійна робота;

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

МО1 –екзамен;

МО2 –усне або письмове опитування

МО3 - колоквіум,

МО4 –тестування;

МО5 – командні проєкти;

МО6 – реферати, есе;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;

МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;

СИСТЕМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ В РІВНЕНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

В університеті діє система оцінювання програмних результатів навчання здобувачів вищої освіти, що реалізується в ході виконання і захисту практичних робіт та модульного контролю, для яких визначено мінімальну кількість балів, яку слід набрати для формування рейтингового балу здобувача вищої освіти та виставлення його у залікову книжку і відомість успішності здобувачів вищої освіти з відповідними оцінками. За кожен пропущену лекцію здобувач вищої освіти пише реферат на тему задану викладачем.

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного й модульного контролю. Підсумкова оцінка є сумою рейтингових оцінок, отриманих за окремі оцінювані форми навчальної діяльності. Завдання оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно. Для отримання екзамену потрібно набрати не менше 60 балів за 100-бальною шкалою.

Згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється за такими рівнями та критеріями (табл.):

Критерії оцінювання результатів навчання

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності.	Високий (творчий)	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	Добре	Зараховано
74-81	C	Добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок	Достатній (конструктивно-варіативний)	Добре	Зараховано
64-73	D	Задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Задовільно	Зараховано
60-63	E	Задовільно	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину	Середній (репродуктивний)	Задовільно	Зараховано

			його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	Незадовільно	Не зараховано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за залік та заохочувальні бали.

Заохочувальні бали нараховуватимуться за такі види робіт:

- участь здобувача вищої освіти у науковому гуртку – 5 балів,
- участь здобувача вищої освіти у конкурсі студентських наукових робіт – 5 балів;
- участь здобувача вищої освіти у науковій студентській конференції – 3 бали;
- публікація тез чи наукової статті – 3-5 балів відповідно;
- призове місце в 2 турі Всеукраїнського конкурсу наукових робіт, або олімпіади з природничих наук:
 - I місце – 15 балів;
 - II місце – 10 балів;
 - III місце – 8 балів.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Поточний контроль та самостійна робота											
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3		Контрольна СРС	Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	10	100
3	6	3	6	6	6	6	6	6	6		
Модульний контроль -12			Модульний контроль -12				Модульний контроль -12				

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів

Критерії по видах діяльності

№ з/п	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
T1 – T3	Присутність та активність на лекціях	1	3
	Своєчасне виконання та результативний захист завдань практичної роботи	3	3
	Виконання завдань самостійної роботи	2	6
	Модульний контроль	12	12
T4 – T8	Присутність та активність на лекціях	1	5
	Перевірка готовності до виконання практичної роботи	3	15
	Виконання завдань самостійної роботи	2	10
	Модульний контроль	12	12
T9 – T10	Присутність та активність на лекціях	1	2
	Своєчасне виконання та результативний захист завдань практичної роботи	3	6
	Виконання завдань самостійної роботи	2	4
	Контрольна робота з СРС	10	10
	Модульний контроль	12	12

Контрольна робота з самостійної роботи здобувача вищої освіти:

10 балів – здобувач вищої освіти логічно, правильно відтворює навчальний матеріал, самостійно аналізує та розкриває суть питання, формує узагальнення та висновки;

8 балів – здобувач вищої освіти правильно відповідає на поставлені запитання, обґрунтовує відповіді з окремими неточностями;

5 балів – здобувач вищої освіти дає визначення окремих логічних понять, в загальному відповідає на поставлені питання;

2 бали – здобувач вищої освіти фрагментарно відповідає на питання, але не в змозі зробити висновки.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

При організації освітнього процесу в Інституті педагогіки і психології Рівненського державного гуманітарного університету здобувачі вищої освіти, викладачі, лаборанти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики здобувачів вищої освіти, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти, Положення про державну атестацію здобувачів вищої освіти тощо. Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти вимоги та правила поведінки на заняттях, доводить до їх відома про методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. Система вимог і правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях включає обов'язкову присутність здобувача під час практичного заняття; недопустимість запізень на заняття; заборона користування під час заняття мобільним телефоном, планшетом, чи іншими мобільними пристроями; відповідальність за несвоєчасне виконання завдань, поставлених викладачем тощо.

В методичних рекомендаціях щодо виконання різних видів робіт, конкретизуються вимоги до їх виконання, вказується форма представлення здобувачем вищої освіти відповідей у різних форматах (усна відповідь, реферат, презентація, відеоматеріал тощо), що передбачає можливість самоконтролю та досягнення результатів навчання.

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Основною функцією системи запобігання та виявлення текстових запозичень є підвищення якості навчання, розвиток навичок коректної роботи із джерелами інформації, необхідність самостійності та індивідуальності створення авторської роботи.

Метою впровадження системи запобігання та виявлення текстових запозичень є формування вимог дотримання наукової етики, підвищення відповідальності науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти за виявлення плагіату у їхніх роботах. Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну або індивідуальну роботу, (реферат, презентацію тощо) повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в індивідуальній роботі здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і повторно виконує індивідуальні завдання повторно зі зміною тематики. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані в позаурочний час.

Перевірку робіт здобувачів вищої освіти на наявність у них текстових запозичень перед допуском до доповіді, чи захисту кваліфікаційної роботи проводять за допомогою системи [StrikePlagiarism.com](https://www.strikeplagiarism.com), яка рекомендована МОН України.

Силабус розроблений на основі робочої програми навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень в природознавстві», протокол № 5 від «26» серпня 2022 року.